REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

Številka: 450-03-5/2023/5 EPA 1120-IX
Ljubljana, 24. 11. 2023

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US in 21/13 - ZFDO-F in 81/18-odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20, 67/22 in 69/23), pripravila

M n e n j e

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o reševanju in prisilnem prenehanju bank (ZRPPB-1A) – skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance (v nadaljevanju Komisija) je na 14. seji 23. novembra 2023 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o reševanju in prisilnem prenehanju bank (ZRPPB-1A), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po skrajšanem postopku predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog zakona **podpira.**

* * *

Predlog zakona je predstavil predstavnik Ministrstva za finance mag. Robert Petek, vodja sektorja za bančništvo, ki je pojasnil, da se s predlogom novele Zakona o reševanju in prisilnem prenehanju bank v nacionalno zakonodajo prenaša zadnje spremembe evropske Direktive o vzpostavitvi okvira za sanacijo in reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij (v nadaljevanju: Direktiva o reševanju bank) ter o spremembi Šeste direktive Sveta ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta, in sicer z Uredbo (EU) 2022/2036 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 in Direktive 2014/59/EU v zvezi z bonitetno obravnavo globalnih sistemsko pomembnih institucij s strategijo reševanja z več vstopnimi točkami in metodami za posredni vpis instrumentov, primernih za izpolnjevanje minimalne zahteve glede kapitala in kvalificiranih obveznosti, ki omenjeno direktivo spreminja le v zvezi z bonitetno obravnavo globalnih sistemsko pomembnih institucij s strategijo reševanja z več vstopnimi točkami.

Z Direktivo o reševanju bank, ki je bila sprejeta v letu 2014, velja pa od leta 2016 dalje, je bilo za bančni sektor določeno, da morajo banke ves čas zagotavljati

minimalno zahtevo glede kapitala in kvalificiranih obveznosti (angleško Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities – zahteva MREL), ki jo posamezni banki določi pristojni nadzorni organ. Za sistemsko pomembne banke jo določi Evropska centralna banka v sodelovanju z nacionalno centralno banko, za ostale banke pa nacionalna centralna banka. Namen te zahteve je, da se vnaprej zagotovijo zadostna sredstva za primer, da gre banka zaradi težav v nadzorovani postopek reševanja. Ta sredstva se uporabijo za kritje izgube banke in njeno dokapitalizacijo. Ko je govora o kritju izgube, se slednje nanaša na odpis kvalificiranih obveznosti bank, torej delnic in podrejenih obveznic banke, v skladu z načelom bančne unije, da »sredstva za kritje izgub prispevajo delničarji in podrejeni upniki banke, ne pa več davkoplačevalci«. Če to ne zadošča za rešitev banke, se dodatna sredstva zagotovijo iz enotnega (evropskega) sklada za reševanje bank, v katerega sredstva vplačujejo vse banke s sedežem na območju bančne unije.

Z naknadnimi spremembami Direktive o reševanju bank so se določila tudi pravila za oblikovanje in uporabo zahteve MREL za čezmejne bančne skupine, kjer te skupine sestavlja več bank, ki so v medsebojnem podrejenem ali nadrejenem razmerju. Za te subjekte v okviru bančne skupine se je določil t. i. »notranji MREL«, hkrati pa so med subjekti v takšni globalni bančni skupini vzpostavljene notranje ureditve za prenos izgub s subjektov v bančni skupini na edini subjekt v postopku reševanja, t. j. običajno nadrejeno družbo, ne da bi se za ostale subjekte v bančni skupini začelo formalno reševanje, kar bi lahko povzročilo motnje na trgu.

Z zadnjo spremembo Direktive o reševanju bank se spreminja pravni okvir za reševanje bank, in sicer z vključitvijo posebne obravnave posrednega vpisa instrumentov, ki so primerni za notranji MREL. Uvaja se namreč mehanizem odbitkov, da se prepreči dvojno štetje instrumentov, ki so primerni za izpolnjevanje zahteve MREL na ravni vmesnih subjektov, s čimer se zagotovi, da bančne skupine s sedežem v EU vedno ohranjajo trdno sposobnost pokrivanja izgub v skladu z njihovo zahtevo MREL, ki jim jo določi pristojni organ. V skladu s tem mehanizmom morajo vmesni subjekti v okviru bančne skupine od svoje zmogljivosti za zagotavljanje notranje MREL odbiti deleže instrumentov, primernih za izpolnjevanje notranje MREL, ki so jih izdali drugi subjekti, ki so del iste bančne skupine v postopku reševanja.

Poleg te spremembe se z novelo zakona odpravlja tudi pomanjkljivosti pri prenosu Direktive o reševanju bank, ki so posledica nepopolnega slovenskega prevoda te direktive.

* * *

V razpravi članov komisije je bilo izpostavljeno vprašanje, kakšno stališče ima do zakona Banka Slovenije in ostale banke, npr. Nova Ljubljanska banka, d. d.

Predstavnik ministrstva je pojasnil, da je Banka Slovenije, s katero se je pristojno ministrstvo usklajevalo že ob pripravi predloga zakona, v svojem stališču predlog zakona podprla. Z Novo ljubljansko banko, d. d., pa se pristojno ministrstvo ni usklajevalo, saj ni v navadi, da se pripravljavec zakonodaje glede vprašanj, povezanih z bančnim sistemom, usklajuje s posameznimi bankami, temveč z Združenjem bank. V tem primeru navedeno posvetovanje z navedenim združenjem

ni bilo izvedeno, saj pri prenosu določb direktive EU v nacionalno zakonodajo ni prav veliko manevrskega prostora za morebitne alternativne rešitve.

Komisija k predlogu zakona ni imela vsebinskih pripomb in mu je v okviru glasovanj izrekla podporo.

* * *

Za poročevalca je bil določen član komisije, državni svetnik Marko Staroveški.

Sekretar komisije
Rok Šimenc, l.r.

Predsednik komisije
Mitja Gorenšek, l.r.